

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	9
İÇİNDEKİLER	11
KISALTMALAR.....	23

BİRİNCİ BÖLÜM

YATLARIN HUKUKİ DURUMU

GİRİŞ	27
§1. YATLARA DAİR YASAL DÜZENLEME	27
A. KANUNLAR	27
I. TÜRK TİCARET KANINU	27
II. TURİZMİ TEŞVİK KANINU	28
III. TÜRK ULUSLARARASI GEMİ SİCİLİ KANINU	29
IV. LİMANLAR KANINU	29
V. KABOTAJ KANINU.....	30
VI. DENİZDE CAN VE MAL KORUMA HAKKINDA KANUN.....	31
VII. KARASULARI KANINU	31
VIII. DENİZ İŞ KANINU.....	33
IX. ÇEVRE KANINU.....	33
X. HARÇLAR KANINU	34
XI. DİĞER MEVZUAT.....	35
B. YÖNETMELİKLER VE TEBLİĞLER.....	36
I. YÖNETMELİKLER	36
1. Deniz Turizmi Yönetmeliği	36
2. Turizmi Teşvik Kanununun Cezai Hükümlerinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik	37
3. Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Yönetmeliği.....	37
4. Limanlar Yönetmeliği	39
5. Sefer Bölgeleri Yönetmeliği.....	40
6. Gemilerin Teknik Yönetmeliği	40
7. Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yeri Hakkında Yönetmelik	40

II. TEBLİĞLER	41
1. Deniz Turizmi Yönetmeliği Uygulama Tebliği	41
2. Turizmi Teşvik Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilen İdari Para Cezalarının Tebliğatının Elektronik Ortamda Yapılmasına İlişkin Tebliğ	41

İKİNCİ BÖLÜM
YATLARLA İLGİLİ DAVALARDA
GÖREV VE YETKİ

§2. YATLARLA İLGİLİ DAVALARDA MAHKEMENİN GÖREV VE YETKİSİ.....	43
A. GÖREVLİ MAHKEME	43
B. YETKİLİ MAHKEME.....	47
I. DAVALININ İKAMETGÂHI MAHKMESİ	47
II. YATIN SİCİLE KAYITLI OLDUĞU YER MAHKEMESİNİN YETKİSİ	47
III. GEMİLERİN İHTİYATİ HACZI BAKIMINDAN YETKİ.....	47
a. Dava Açılmadan Önce.....	47
aa. Türk Bayraklı Gemiler Hakkında.....	47
bb. Yabancı Bayraklı Gemiler Hakkında.....	48
b. Dava Açıldıktan Sonra.....	49
c. İhtiyaç Hacze İtiraz Edilmişse	49
d. Tenfiz Davası Hakkında.....	49
e. Haksız Tedbire Dair Tazminat Davası Hakkında	49
C. TİCARİ DAVALARDA ARABULUCULUK.....	50
I. GENEL OLARAK.....	50
II. TİCARİ DAVALARDA DAVA ŞARTI OLARAK ZORUNLU ARABULUCULUK	51
A. Arabuluculuğa Dair Hükümler	51
B. Ticari Davalarda Arabuluculuk Usulü.....	51
1. Dava Aşçında Arabuluculuk Şartı	51
2. Arabulucunun Belirlenmesi.....	51
3. Arabuluculuk Süresi	52
4. Arabuluculuğun Hak Düşürücü ve Zamanaşımı Sürelerine Etkisi	52

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YAT, YAT LİMANLARI VE YATLARIN SİCİLE TESCİLİ

§3. YATLA İLGİLİ HUSUSLAR	55
A. YATIN TANIMI, NİTELİKLERİ VE TÜRLERİ	55
I. TANIMI	55
II. YATIN NİTELİKLERİ VE UNSURLARI.....	57
1. Yatlar, gemilerde bulunması gereken unsurlara sahip olmalıdır.....	57
a) Suda Hareket Gerektiren Bir Amaca Tahsis Edilmiş Olma	57
b) Yüzme Özelliğine Sahip Bulunma.....	57
c) Pek Küçük Olmamalıdır.....	57
2. Ticari olsun veya olmasın gezinti ve spor amacıyla kullanılmalıdır	58
3. Yatlar Kanunlarda sayılan özelliklere sahip olmalıdır.....	58
a) Yat Belirli Niteliklere Sahip Olarak İnşa Edilmelidir.....	58
b) Taşıyacağı Yolcu Sayısı Belirlenen Miktardan Fazla Olmamalıdır.....	58
c) Sefer Yapacağı Mesafeye Uyumlu Olmalıdır.....	59
III. TÜRLERİ	60
B. DENİZ TURİZMİ ARAÇLARI.....	60
I. KRUVAZİYER GEMİLER	60
II. GÜNÜBİRLİK GEZİ TEKNELERİ	61
III. DALABİLİR DENİZ TURİZMİ ARACI	62
IV. DİĞER DENİZ TURİZMİ ARAÇLARI	62
1. Özel Deniz Turizmi Araçları	62
2. Turizm Amaçlı Su Altı ve Su Üstü Faaliyet Araçları	63
C. YAT İŞLETMECİLİĞİ	63
D. YATLARIN KABOTAJ HAKLARI	63
E. SIGORTA ZORUNLULUĞU.....	65
a) Deniz Turizmi İşletmeleri Sorumluluk Sigortası	65
b) Liman Sorumluluk Sigortası	66
c) TTK 1259'uncu Madde Uyarınca Yolcu Gemileri Bakımından Zorunlu Sorumluluk Sigortası.....	66
§4. YAT LİMANLARI	67
A. ÜÇ ÇİPALI YAT LİMANLARININ TAŞIYACAKLARI NİTELİKLER	67
B. DÖRT ÇİPALI YAT LİMANLARININ TAŞIYACAKLARI NİTELİKLER.....	68
C. BEŞ ÇİPALI YAT LİMANLARININ TAŞIYACAKLARI NİTELİKLER	68

§5. YATLARIN SİCİLE TESCİLİ	69
A. TESCİL HAKKINDA	69
B. YAT SİCİLİ	70
I. TÜRK GEMİ SİCİLLERİNE VE BAĞLAMA KÜTÜĞÜNE TESCİL	71
1. Milli Gemi Siciline Tescil	71
a) Yatların Sicile Tescili	72
aa) Tescil İşlemi	72
bb) Tescili Mümkün Olmayan Yatlar	73
cc) Gemi Sicil Müdürlerinin Kararlarına İtiraz	73
b) Gemi Siciline Tescile Bağlı Karineler	74
c) Yatın Tescili ve Türk Bayrağı Çekme Hakkı	74
2. Uluslararası Gemi Siciline Tescil	75
a) Genel Olarak	75
b) TUGSic'e Tescil	76
c) TUGSic'e Kayıtlı Yatlardan Harç Alınması	77
d) TUGSic'e Kayıtlı Gemilerde Gemi Adamı İstihdamı	77
aa) Gemi Adamlarının Uyruğu	77
bb) Gemi Adamlarının Sosyal Güvenliği ve Çalışma Şartları	78
cc) Yabancı Uyruklu Gemi Adamlarının Ülkeye Giriş-Çıkış ve Konaklamaları	79
dd) Gemi Adamlarının Ücretlerine Uygulanan Vergi	79
e) TUGSic'e Kayıtlı Gemilerin Sigortası	79
f) TUGSic'e Dair Mali Hükümler	80
3. Yapı Hâlindeki Gemilere Özgü Sicil	82
4. Bağlama Kütüğüne Tescili	83
1. Tanımı	84
2. Hukuki Niteliği	84
3. Bağlama Kütüğüne Kayıtlı Yatların Bayrak Çekmesi	85
II. YABANCI SİCİLLERE TESCİL	85
1. Genel Olarak	85
2. Yabancı Milli (Birinci) Gemi Sicilleri	87
a) Almanya	87
b) İngiltere	87
c) Norveç	89

3. Yabancı Kolay Bayrak Gemi Sicilleri	90
a) Kolay-Elverişli Bayrak Siciline Tescil	91
b) Elverişli Bayrak Sicilinin Seçimindeki Etkenler.....	92
c) Kolay Bayrak Gemi Sicilleri	93
aa) ABD (Delaware Eyaleti) Yat Tescili	93
bb) Alman Uluslararası Gemi Sicili (GIS).....	93
bb) Panama Bayraklı Yat Tescili	95
cc) Malta Gemi Sicilnine Tescil	95
dd) Lüksemburg Gemi Sicili.....	96

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
YATLARIN MÜLKİYETİNİ KAZANMA VE YAT İPOTEĞİ

§6. YATLARIN MÜLKİYETİ VE MÜLKİYETE DAİR SINIRLAMALAR	99
A. MÜLKİYETİN KAZANILMASI	99
I. MÜLKİYETİN ASLEN KAZANILMASI	99
II. MÜLKİYETİN ZAMANAŞIMI İLE KAZANILMASI	99
1. Olağan Zamanaşımı İle Kazanma.....	99
2. Olağanüstü Zamanaşımı İle Kazanma.....	100
3. Mülkiyeti Devren Kazanma	101
B. YATLARIN MÜLKİYETİNİN KAYBI.....	102
I. YATIN ZIYAI	102
II. YATIN TERK EDİLMESİ	102
III. ZAMANAŞIMININ SONA ERMESİ	103
IV. YATIN İCRADAN ALINMASI	103
1. Genel Olarak	103
2. İcradan Satın Alınan Yatlar Hakkında	104
C. YAT REHNİ	104
I. YATLARIN SİCİLE KAYITLI OLUP-OLMAMASINA GÖRE	104
1. Sicile Kayıtlı Olmayan Yatlar	104
2. Sicile Kayıtlı Olan Yatlar	105
II. KANUNDAN YA DA SÖZLEŞMEDEN DOĞAN REHİN HAKKI	105
1. Kanundan Kaynaklanan Rehin Hakkı.....	105
a. Tersane Sahibinin Kanuni İpoteck Hakkı	105
aa. Tanımı	105

bb.	Kapsamı	106
cc.	Süresi.....	107
dd.	Tersane Sahiplerinin Sırası	108
b.	Gemi Alacaklısı Hakkı	108
aa.	Gemi Alacaklısı Kavramı	108
bb.	Gemi Alacaklısı Hakkı veren Alacaklar	110
2.	Sözleşmeden Kaynaklanan Rehin Hakkı	111
a.	Gemi-Yat İpoteği	111
aa.	Özellikleri.....	111
bb.	Niteliği.....	111
cc.	Kurulması	112
i.	Şekli	112
ii.	Tescili.....	112
dd.	Tescil Edilecek Hususlar.....	113
ee.	İpoteğin Türleri.....	113
ff.	İpoteğin Teminat Altına Aldığı Alacak.....	114
gg.	İpoteğin Kapsamı.....	114
i.	Genel Olarak.....	114
ii.	Kıralanmış Olan Gemideki İpoteğin Kapsamı.....	115
hh.	Birden Çok Gemi ve Gemi Payı Üzerindeki İpoteğin Kapsamı ..	115
ii.	İpotecli Gemide Sigorta tazminatı.....	115
i.	Gemi ipoteğinin sigortacıya bildirilmesi	116
ii.	Sigortacının Malike Ödeme Yapması	117
iii.	Sigortacının Borcundan Kurtulması	117
jj.	İpoteğin Hükümleri	118
i.	Alacağın Muaccel Olmasından Önce	118
1)	Malik Aleyhine	118
2)	Üçüncü Kişiler Aleyhine.....	119
ii.	Alacağın muaccel olmasından sonra.....	119
kk.	Gemi İpoteğinin Devri ve Değiştirilmesi	120
i.	İpoteğin Devri	120
ii.	İpoteğin Değiştirilmesi.....	121
1)	İpoteğin İçeriğinin Değiştirilmesi.....	121
2)	İpoteğin Derecesinin Değiştirilmesi.....	122
3)	İpoteğe Konu Alacağın Yerine Başka Bir Alacağın Konulması.....	122

II.	Gemi İpoteğinin Sona Ermesi.....	122
i.	Alacağın Sona Ermesi	122
ii.	Alacaklarının Feragat Etmesi	123
iii.	Alacaklı ve Malik ya da Alacaklı ve Borçlu Sıfatlarının Aynı Kişiye Birleşmesi.....	123
iv.	Birlikte Gemi İpoteğinde Malikin Alacaklıya Ödemede Bulunması	123
v.	Geminin İcra Yoluyla Paraya Çevrilmesi	124
vi.	Alacaklarının Gemi Malikine Karşı Sahip Olduğu Talep Hakkının Zamanaşımıza Uğraması	124
vii.	Tarafların Anlaşması.....	124
viii.	İpoteğin süresinin dolması	125
1)	Mahkemece İpoteğin Düşmesine Karar verilmesi	125
a)	Alacaklarının Belli Olmaması Hâlinde	125
b)	Paranın Tevdii Hâlinde	125
ix.	Geminin Türk Bayrağını Çekme Hakkını Kaybetmesi.....	125
x.	İpotekli Borcun Gemi Malikinin Onayı Olmaksızın Başkasına Nakli.....	126
D.	YAPI HÂLINDEKİ YATLARDA İPOTEK KURULMASI	126
I.	KONUSU	126
II.	KURULMASI	126
III.	KAPSAMI.....	126
IV.	DERECESİ	127
§7.	YATLARLA İLGİLİ SÖZLEŞMELER	127
A.	YAT İNŞA SÖZLEŞMESİ.....	127
I.	HUKUKİ NİTELİĞİ VE TANIMI	127
II.	TİP İNŞA SÖZLEŞMELERİ	128
B.	YAT SATIŞ SÖZLEŞMESİ	129
I.	TÜRK GEMİ SİCİLİNÉ KAYITLI YATLARIN SATIŞI	129
II.	BAĞLAMA KÜTÜĞÜNE KAYITLI YATLARIN SATIŞI.....	129
III.	YABANCI GEMİ SİCİLİNÉ KAYITLI YATLARIN SATIŞI.....	130
C.	YAT KİRA SÖZLEŞMESİ.....	131
I.	GENEL OLARAK	131
II.	YABANCI BAYRAKLı YATIN KİRAYA VERİLMESİ.....	131
D.	BAĞLAMA SÖZLEŞMESİ	132

**BEŞİNCİ BÖLÜM
DENİZ TURİZMİ**

§8. DENİZ TURİZMİNİN DÜZENLENMESİ	135
A. GENEL OLARAK.....	135
B. TANIMI	135
C. KAPSAMI.....	136
§9. PASAPORTLA İĞİLİ DÜZENLEME.....	136
A. TANIMLAR	136
I. PASAPORT	136
II. E-PASAPORT.....	137
B. PASAPORT ÇEŞİTLERİ.....	138
I. TÜRK VATANDAŞLARINA VERİLECEK PASAPORTLAR.....	138
II. YABANCILARA MAHSUS DAMGALI PASAPORTLAR.....	140
C. PASAPORT YERİNE GEÇEN BELGELER	141
D. PASAPORTSUZ VEYA VESİKASIZ GELEN KİŞİLERE YAPILACAK İŞLEMLER	141
§11. VİZE VE İKAMET İZNİ	142
A. VİZE	142
I. VİZE UYGULAMASININ GEREKÇELERİ	142
II. YABANCILARA VİZE VERMİYE YETKİLİ MAKAMLAR	143
III. VİZE ÇEŞİTLERİ.....	144
1- GİRİŞ VİZESİ	144
2- DÖNÜŞ VİZESİ.....	144
3- MÜTEADDİT GİRİŞ VİZESİ.....	144
4- TRANSİT VİZESİ	144
5- ÇIKIŞ VİZESİ	144
6- SCHENGEN VİZESİ	144
IV. VİZE ZORUNLULUĞU, VİZE BAŞVURUSU VE YETKİLİ MAKamlar	145
V. YABANCILARIN VİZE ALmadan TÜRKİYE'YE GİRMESİ.....	145
VI. SINIR KAPıLARINDA VERİLEN VİZELER	146
VII. VİZE VERİlmeyecek YABANCILAR	146
VIII. VİZENİN İPTALİ	147
B. İKAMET İZNİ.....	147
I. YABANCILARIN TÜRKİYE'DE İKAMETİ	147
II. İKAMET İZNİ ÇEŞİTLERİ.....	148

III.	YABANCIALARIN İKAMET İZNİ BAŞVURUSU	148
IV.	İKAMET İZNİNDE MUAF OLAN YABANCIALAR	149
V.	SINIRDIŞI EDİLME.....	151
1-	TÜRK VATANDAŞLARI.....	151
2-	YABANCIALAR.....	151
a)	Yabancıların Sınır Dışı Edilme Nedenleri.....	151
b)	Sınır dışı etme kararı alınmayacaklar	152
VI.	TÜRKİYE'YE GİRİŞİ YASAK KİŞİLER	152
§10. YATLARIN SEYİR ESASLARI.....	153	
A.	YATLARIN GÜMRÜKTEN TÜRK LİMANLARINA GİRİŞİ VE TÜRK KARASULARINDA SEYİR	153
I.	GÜMRÜKTEN LİMANLARA GİRİŞ İŞLEMLERİ	153
II.	SAĞLIK DENETİMLERİNİN YAPILMASI	153
III.	LİMAN GİRİŞ VE ÇIKIŞ İŞLEMLERİ	153
IV.	TÜRK LİMANLARI ARASINDA DOLAŞMA	155
B.	YABANI BAYRAKLI YATLARIN TÜRKİYE'DE KALIŞ SÜRELERİ	156

ALTINCI BÖLÜM KAPTAN VE DİĞER GEMİADAMLARI

§12. YATLarda ÇALIŞAN GEMİADAMLARI	159	
A.	UYGULANACAK HÜKÜMLER VE TANIMLAR.....	159
I.	UYGULANACAK HÜKÜMLER	159
1.	Deniz İş Kanunu.....	159
2.	Türk Borçlar Kanunu	160
3.	Türk Ticaret Kanunun Gemi adamlarına Dair Hükümleri	161
II.	TANIMLAR	162
1.	Gemi.....	162
2.	İşveren	162
3.	Kaptan ve Gemi adamı	164
a)	Kaptan ve Gemi adamı	164
b)	Yat Sınıfı Gemi adamları Yeterliklerinin Şartları.....	165
aa)	Yat Kaptanı (149 GT)	165
bb)	Yat kaptanı (499 GT)	166
cc)	Yat kaptanı (Sınırsız).....	167
4.	İŞVEREN VEKİLİ	167

B. HİZMET SÖZLEŞMESİNİN TANIMI VE TÜRLERİ	168
I. TANIMI.....	168
II. TÜRLERİ.....	170
1. Belirsiz Süreli Hizmet Sözleşmesi.....	170
2. Belirli Süreli Hizmet Sözleşmesi.....	170
a. Belirli Süre İçin Yapılmış Hizmet Sözleşmesi.....	171
b. Belirli Sefer İçin Yapılmış Hizmet Sözleşmesi	171
III. HİZMET SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ VE SONUÇLARI.....	172
1. Hizmet Sözleşmesinin Haklı Nedenle (Bildirimsiz) Feshi.....	172
a. İşveren veya İşveren Vekili Tarafından Haklı Nedenle Fesih	172
b. Gemi adamı Tarafından Haklı Nedenle Fesih	173
c. İşveren, İşveren Vekili veya Gemi Adamı Tarafından Bildirimsiz Fesih (Haklı Nedenle Fesih)	173
d. Hizmet Sözleşmesinin Kendiliğinden Sona Ermesi	174
e. Gemi Mülkiyetinin Devrinin Hizmet Sözleşmesine.....	174
2. Hizmet Sözleşmesinin Sona Ermesinde Bildirim ve Sonuçları.....	174
a. Feshin Bildirilmesi	174
b. Fesihte İhbar Süreleri.....	175
c. İhbar Tazminatı	176
d. Kıdem Tazminatı	176
3. Çalışma Belgesi	180
4. Sözleşmenin Sona Ermesinde Yurda İade	181
a. Hizmet Sözleşmesinin Yurtdışında Sone Ermesi.....	181
b. Yurt İçine İade Zorunluluğu.....	182
c. Yabancı Gemi Adamının İadesi.....	182
C. HİZMET SÖZLEŞMESİNİN ŞARTLARI	182
I. ÇALIŞMA SÜRESİ	182
1. İş Süresi	182
2. Fazla Çalışma	183
II. ÇALIŞMA ÜCRETİ	185
1. Ücret ve Avans.....	185
2. Ücretten Kesinti Yapılması.....	187
a. Ücret Kesintisi	187
b. Zarar Karşılığı Kesinti.....	187

III. İAŞE VE İKAMET	188
1. İaşe.....	188
2. İkamet.....	188
IV. İZİN HAKKI	188
1. Yıllık Ücretli İzin.....	188
2. Hafta Tatili Ücreti.....	190
3. Genel Tatil.....	191
D. DENİZ İŞ HUKUKU DAVALARI	191
I. GÖREV	191
1. İş Mahkemeleri	191
2. Asliye Hukuk Mahkemeleri	193
3. Asliye Ticaret Mahkemeleri	195
II. YETKİLİ MAHKEME.....	201
III. DAVA ŞARTI OLARAK ARABULUCULUK.....	201
IV. SOSYAL GÜVENLİK KURULUSUNA BAŞVURMA.....	201
 EK-I: TURİZMİ TEŞVİK KANUNU	205
EK-II: DENİZ TURİZMİ YÖNETMELİĞİ	241
KAVRAM DİZİNİ.....	273
KAYNAKÇA	277
– KİTAPLAR	277
– MAKALELER	281
– INTERNET KAYNAKLARI	282